MİSAFİR GELECEK

Aziz Nesin

Mr. Frank bizi evine yemeğe çağırınca, altta kalmak olmazdı. Ayrılırken, nezaket olsun diye,

-Siz de bize buyurun. Bir akşam yemeğe bekleriz, dedim.

Karı - koca

- Geliriz, dediler.

Onlar geliriz deyince yüreğim hop etti.

- Biz ne zaman geleceğimizi size sonra bildiririz, dedi Mr. Frank.

İlk işimiz, Amerikalıların bizim eve misafir geleceklerini bütün mahalleye yaymak oldu. Yolda biri görse de,

- Nereye böyle koşa koşa Hasan Bey? diye sorsa,

- Bizim eve misafir gelecek de...Amerikalı misafirler... diyorum.

Mahallemizde duymayan kalmadı. Bakkal Cevat,

- Maşallah Hasan Bey, dedi. Amerikalı misafirleriniz gelecek diye duyduk. Doğru mu?

Umursamaz görünerek,

- Hıı... evet, gelecekler dedim.

Hele bizim altımızdaki katta oturanlar, bize Amerikalılar gelecek diye kıskançlıklarından çatlıyorlar. Bir akşam merdivenden çıkarken, alt katta oturan Sabri Bey,

- Haber aldık. Allah versin, dedi, Amerikalı misafirleriniz gelecekmiş...

- Gelecekler ya. Gelirler elbet.. dedim, yürüdüm.

Çok kötü kalpli insanlar var. Bizim için dedikodu çıkarmışlar. Sözde bizim eve Amerikalı misafir filân gelmeyecekmiş de, biz böyle bir lâf çıkarmışız ki, bakkalla kasap krediyi bize artırsınlarmış. İyi sucusu, manavı, alacak diye bizi sıkıştırmasınlarmış.

Her şey kulağıma geldi. Eczacı Memduh,

- Yalan, demiş, Amerikalının geleceği yalan. Göbeği, kıçı olmayan, uzun boylu, sarışın bir ahbabını eve getirecek, bize de Amerikalı geldi, diye atacak. Yutarlar mı?

Ben size gösteririm. Bu Amerikalılar bir gelsinler, eğer hepinize anahtar deliğinden baktırtmazsam abana da Hasan deme-

sinler.

- Hava rüzgârlı bugün..diyecek olsalar,

- Yaa...Bize de Amerikalı - lar gelecekti !..Ne fena... diye söze bir kamış koyuyorum.

Hiç kimse bişey söylemese..

- Acaba yağmur yağacak mı? diye oradakilere soruyorum.

- Yağacak gibi..derlerse,

- Vah vah, bize de Amerikalı misafirler gelecekti. Tuuu, gördün mü..diye elimi dizimi vuru - yorum.

- Yok canım, yağmur filân yok..derlerse, o zaman da,

- Oh, oh aman yağmasın, bize Amerikalı misafirler gelecek de diyorum.

Artık beni gören, "Nasılsın, iyi misin?" demeden,

-Amerikalı misafirleriniz geldi mi Hasan Bey ?diye soruyor.

Uzakta, taşrada, Ankara'da İzmir'de ne kadar bildik - tanıdık varsa, on, on beş yıldır arayıp sormadıklarıma bile mektuplar yazıp, bir sırasına getirdim, bize Amerikalıların misafir geleceğini bildirdim.

Derken haber çıktı: Amerikalılar bu cumartesi geliyorlar. Bizi bir telâştır aldı. Karım ayağa kalktı:

- Ben sana kaç zamandır, bu evden çıkalım, diye söylemez miyim ? Bu evde oturulur mu ! Bak şimdi Amerikalılar da gelecek, ne yapacağız ?Rezil olduk gitti...

Annemin suratı büsbütün asıldı. Evin dirliği düzeni bozuldu.

- Rezil olacağız, diyorlar rezil..Bizden birine olsa neyse, Amerikalıya karşı rezil olaca - ğız.

Bizim bu yüzden kavgalarımız bütün mahalleye yayıldı. Dediko - du aldı yürüdü.

- Neyine, hangi eşyasına bir de Amerikalı dâvet etmişler !..

Biz herkesin yanında bunun kavgasını ediyoruz. Taa çocukluk arkadaşım bir Ragıp vardır, bir gece ailece bize gelmişlerdi, onların yanında da kavgaya başladık Karım,

- Ne diye bir de Amerikalı - ları dâvet edersin? diye tutturdu.

- Allah Allah, diye bağırdım, yahu durup dururken mi çağırdım? Onlar beni yemeğe çağırdılar, sonra giderken, bir akşam da biz size geliriz, dediler. Ne demeliydim? "Olmaz, bizim evde güzel eşya yok, biz utanırız" mı diyecektim? Hem bu Amerikalılar Allâsen, bana mı geliyorlar, eşyalara mı? Yahu, ben en lüks eşya alıp bu eve yığsam, herifler onun daniskasını görmüşlerdir. Evlerinde her bişey var.

Kaynanam,

- Peki ne görmeye geliyorlar? dedi.

- Onlar beni görmeye geliyorlar be....Beni...

- Ayol seni görüp de ne yapsınlar, görülecek bir yerin olsa.

- Siz adamdan işte o kadar anlarsınız, dedim.

Sonra bana hak verir diye bizim Ragıp'a döndüm :

- Yahu, sen söyle Ragıpcığım, bu adamlar eşya görmeye mi geliyorlar, yoksa bizi görmeye mi?

Ragıp,

- Yoooo, diye elini havaya kaldırdı. Arkadaş ! Onlar buraya Türk evini görmeye geliyorlar anladın mı? Senin de bizi rezil etmeye hiç hakkın yok. Bu iş şakaya gelmez arkadaş . Amerikalı Türk evini görecek, nasıl olurmuş diye...Hani senin elektrik süpürgen? Ayıp değil mi?

Şu Ragıp'a bak sen..Vay alçak kerata. Ulan dün evine hem taksitle, hem de elden düşme bir elektrik süpürgesi aldı diye, bak nasıl da kasılıyor.

Haber birdenbire mahalleye yayıldı:

"Amerikalılar Türk evini görmek için Hasan Beylerin evine geleceklermiş. Bu Hasan hepimizi rezil edecek. Kendi evini Türk evi diye Amerikalılara gösterecek. Gidip bunu polise ihbar etmeli."

Yahu, başımı zorla belâya soktum. Nerdeyse beni mahkemeye verecekler. Peki, yani bizim ev Türk evi değil mi?

- Seninki de Türk evi ama, yabancılara gösterilir mi? diyorlar.

Bir akşam, bakkal Cevat'ın kızı geldi, kekeleye kekeleye,

7

- Amca babam selâm söyledi dedi.

- Aleykümselâm...

- Babam, dedi ki, sizin eve Amerikalı misafirler gelecekmiş, dedi.

- Eee ?

- Sizin evin salonu salamancası yokmuş, stil mobilyanız da yokmuş, berjer koltuklarınız da yokmuş...

- E peki ?

- Babam selâm söyledi, dedi ki... Amerikalılara karşı ayıp olur, dedi, ben yeni buzdolabı aldım, hem de sekiz ayaklı, dedi.

- E sonra ?

- Amerikalılar bizim eve gelsinler, daha iyi olur, dedi. Mahsus selâm söyledi.

Yerimden nasıl fırladığımı bilmiyorum, kız basamaklardan atlaya atlaya zor kaçtı da kurtuldu.

Sabah akşam evde kavga ediyoruz, birbirimize giriyoruz. Yirmi iki yıllık karımla bir kere kavga etmemişken nerdeyse mahkemelik olup ayrılacağız.

Sabahleyin de çini karo yapan Recep Usta bir pusula yollamış:

8

" Kardeşim Hasan Bey,

Haber aldığıma göre Türk evini göstermeklik için evinize bir Amerikan familyasını maile davet etmiş bulunuyormuşsunuz ... Kardeşim Hasan Bey, bu iş bir memleket işi ve millet meselesi olduğundan nâşi, memleketimizi yabancılara karşı tanıtırken, bu harici bir perestiş işi olduğundan daha bir ihtiyaçlı olmaklığınız icap eder kanaatindeyim. Bu münasebetle, Amerikalıların bizim eve gelmeleri daha münasip olduğu fikrinde bulunduğumdan şimdiye kadar her ne kadar masarifiniz varsa, gerek maddi ve gerekse mânevi tazminat olaraktan peşinen ödemeye âmâde olduğumu bildiririm. Acele cevabınızı beklerim."

Mektubu parça parça yırtıp getirenin suratına attım. Sokakta Recep Usta'yla karşılaştık.

- Ne o, niye gızdın gardaşım, kötü bişey mi didik ? Nehayet bu melmekât işi. Bunda sen ben yok, biz varız gardaşım. Bizim gız bu yıl Emerigan gollecine girdi.

Sizde Emeriganca bi Okey diyecek, yes diyecek adam bile yok. Yeniden dişbudahbi gardolap aldım, görmelere sezâ. Pigap disen va, çamaşır makinesi disen en aliyülâlası...Üste para viriyok...Daha Allahtan belâmı mı isteng ?..

Yürüdüm gittim. Kimi "Bizde buzdolabı var" kimi, "Çamaşır makinesi var, Amerikalılar gelsinler" diye haber yolluyor.

Derken evdekilerin de buna aklı yattı. Karım,

- Bizim evi, nasıl olsa bilmiyorlar ya...dedi, bizim evmiş gibi Amerikalıları başka bir eve götürürüz...

Bir düşündüm, birden aklıma geldi. :

- Yahu, siz bu bizim komşuları bilmez misiniz ? Bizim ev diye Amerikalıları başka eve götürürüz. Durmaz, mahsustan, bir gevezelik eder, kendi evleri olduğunu söylerler.

Kaynanam akıllı kadın,

- Söyler bunlar, dedi, ben de olsam söylerim. Amerikalılar inansın diye kontralı bile gösterirler.

Cuma oldu. Ertesi akşam Amerikalılar geliyor. Biz de evi badanaya başladık. İşi gücü bıraktık, küçük büyük hepimiz, evi güzelleştirmeye çalışıyoruz. Badanayı bitirdik, evi elbirliğiyle sildik süpürdük. Amerikalılardan haber geldi :

" İşimiz, çıktığından bu cumartesi gelemeyeceğiz. Özür dileriz."

Oooooh...diye geniş bir soluk aldık. Daha önümüzde bir haftalık zaman vardı. Evimize yeniden çeki düzen verebilirdik.

Taksitle mal alalım diye sağa sola koştum. Taksitle mal satışları durmuş. Yalnız taksitle elbise dikiyorlar, başka hiç bişey yok. Madem taksitle, beş on kat elbise yaptırıp da duvarın orasına burasına mı assak. Bilmem kine yapalım ? Benim artık Amerikalıları filân düşündüğüm yok. Ben, konu komşunun çenesini kapatmak istiyorum. Dillere düştük. "Bizim itibarımız var" diyorlar da bir daha demiyorlar.

Çoluk çocuk evi düzeltme -

ye, süslemeye koyulduk. Eş dost yardımıyla, taksitle bir halı alabildik. Peşin para bir de avize aldım. Bir haber geldi. Amerikalıların işi çıkmış, bu cumartesi de gelemiyorlarmış, gelecek cumartesi geleceklermiş.

Bir hafta daha geçti, Amerikalıların gelmesi yine gelecek cumartesiye kalınca,

-Hanım, dedim, bunda bir iş var. Bu Amerikalı misafirlerin gelmesi, Amerikan yardımına döndü.

Karım,

- Ne gibi iş ? dedi.

- Ne gibisi var mı ?Bir düşmanımız gitti Amerikalılara "Onların evinde oturacak iskemle bile yok, bizim eve gelin." dedi. Amerikalıları kandırdı. Sen düşman mı ararsın ?

Karım bir yandan, annem bir yandan, kaynanam bir yandan başladılar dövünmeye:

- Tuuu...Bak gördün mü! Demek biz evi baştan başa boşuna mı sildik süpürdük ? Yeni perdeleri de taktık, eyvaaaah. . Ya gel-

mezlerse...Badana etmiştik. Ah yazık oldu.

Kaynanam,

- Düşmanların gözü kör olsun iiişallah...diye ileniyor.

Eh, bir cumartesi daha bekleriz. Bu sefer bizim ev takımı, Amerikalıların karşısında giyecek elbisemiz yok, diye tutturdu. Biz sekiz baş insanız evde. Düşünün, her birine bir elbise ne demek...

Karım,

- Acaba tuvalet mi yaptırsam ? diye düşünüyor.

Annem,

- Eğer gelin tuvalet yaptırırsa, ben de tuvalet isterim, diye tutturdu.

Kaynanam,

- Öyleyse ben de kışlık manto isterim, demesin mi !

- Yahu, evin içinde yaz ortası manto giyilir mi ?

Nasıl anlatırsın ?

- Hazır fırsat çıkmışken bana da manto yapın diyor kaynanam, bir daha bizim eve ne Amerikalıların geleceği, ne de sizin bana manto yaptıracağınız var...

(DEVAMI HAFTAYA)

MİSAFİR GELECEK

AZİZ NESİN

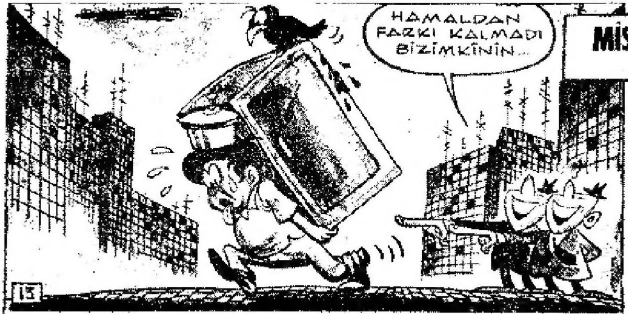

Uğraştık didindik ama, ev yine tamtakır kuru bakır. Acaba kira ile elbise verdikleri gibi kira ile eşya vermezler mi ? Aradık sorduk, vermezlermiş. Tanıdıklara gittim.

- Aman arkadaşlar, bize Amerikalı misafirler gelecek. Birimizin şerefi hepimizin şerefi demektir. Gözünüzü seveyim, ayağınızı öpeyim. Bana bir geceliğine eşya verin. İnsan insana lâzım olur. Elbet bir gün sizin de işiniz bana düşer.

Bir tanesi,

- Ben halıyı veririm ama, depozito bırakırsın, dedi. Halıyı getirir dipozitonu alırsın. Bak en ufak leke istemem. Bir bozukluk olursa, paranı geri vermem.

Kabul. Depotizoyu verdik, halıyı aldık. Bir arkadaş da eksik olmasın,

-Amerikalılar gelmeden yarım saat önce buzdolabını veririm, gittiklerinden yarım saat sonra da geri isterim, dedi.

- Baştüstüne...

Her biri bir şartla, kimi çamaşır makinesi, kimi pikap, kimi

düdüklü tencere verdi. Aldıklarımızı Amerikalıların görmesi için en göze görünür yerlere koyduk. Fakat en belâlısı, bir dostumuzun verdiği ceviz kaplama karyola oldu. Onu vallahi ben istemem, Karım istemiş. Karyolayı veren kadın,

- Ben iyilik yapmasını severim, demiş, bizim mahallede kimin çocuğu sünnet olsa gelir benim karyolamı ister. Sevabıma veririm. Siz de alın...

İki kişilik ceviz kaplama karyolayı evin içinde koyacak yer zar zor bulunduktan sonra bizim sofanın adı salon oldu.

Cumartesi gecesiydi. Eğreti aldığımız bütün eşyaları yerleştirdik. Bir buzdolabıyla pikap kalmıştı. Ev nasıl oldu diye, bu işten anlayanlara gösterdim. Hepsi de.

- Maşallah...Olursa bu kadar olsun, tıpkı filmlerdeki Amerikan evlerine benzemiş, dediler.

İçlerinden biri,

- Yalnız buzdolabı eksik, dedi

- Gelecek, dedim, şurda boş kalmış bir aralık var ya. orava

da buzdolabı yerleştireceğiz. Sahibi, misafirler gelmeden az önce veririm, dedi yde...

Biz pikapı merdivenlerden çıkarırken Amerikalılar da bastırdılar... Tu... Öyle de tera zamanda ki, hiç sormayın. Evin kapısı dar, pikap içeri girmez. Biz içeri sokalım derken, kapı tıkandı. Amerikalılar kapının ağzında bekler, pikap içeri girmez ki yol verelim. Zorlaya, ite kaka, pikapı içeri soktuk, bir yanı da galiba kırıldı.

Amerikalılar içeri yürüdüler. Karım önlerini kesti.

-Burdan mıydı, burdan mıydı, diye önce yatak odasına soktu. Ağır ağır ordan geçirip eskiden sofa dediğimiz salona götürdü. Tam oturduk oturmadık, dışarıda bir gürültü, Aman, nedir, diye koştuk. Bir de baktık, buzdolabı geliyor. Tüh... Sırası mı? Gecenin bir vakti buzdolabı gelirse Amerikalılara ne denir? Ben,

- Aman durun, vazgeçtim. İstemez. Götürün şunu.. Bir yana çekin dedikçe, buzdolabının sahibi,

- Ne demek? Kırk yılda bir, bir arkadaşa yardım etmek fırsatı geçmiş elime. Olmaz... diyor...

Buzdolabımı askı ile taşıyan iki hammala,

- Ne duruyorsunuz, sokun içeri! diye bağırdı.

Buzdolabının sahibinin kızı Amerikalıya bişeyler söyledi. Ben de önceden bir tercüman çağırmıştım. Terclimana,

- Ne diyor? dedim.

Demiş ki, biz birbirimize çok yardım ederiz, demiş. Arkadaşın buzdolabı olmadığından demiş, size karşı mahcup olmasın diye kendi buzdolabımızı getirdik, demiş. Burda gördüğünüz bütün eşyalar hep yardım faslından demiş. Kan tepeme çıktı. Suratına tükürsem, Amerikalı, "Bunlar ne biçim şey!" diyecek. O sırada benim küçük oğlan koluma yapıştı.

- Ne var oğlum?

- Baba, bunlar Amerikalı değil.

- Nerden bildin?

MİSAFİR GELECEK

AZİZ NESİN

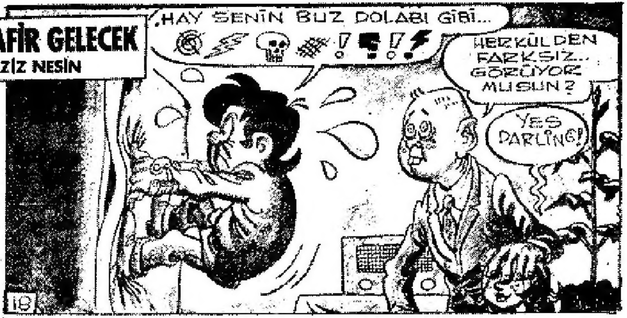

– Yahu, sen hiç Amerikan filmi görmedin mi baba? Hani bunun tabancası, hani bunun kovboy elbisesi... Kovboy şapkası nerde?

– Git oğlum işine, herif hâlis Amerikalı.

– Peki, madem Amerikalı, karısınlan bi rakınrol oynasın da görelim...

Tövbe yarabbi... Derken bizim aile efradı, teker teker sökün etmeye başladı. Bir arkadaş daha önce,

– Sen bütün nüfusu birden ortaya dökme, Amerikalı, bunları nasıl besliyorsun diye şaşar. Amerikalının aklı bizim işlerimize ermez, adam şaşırır, demişti.

Öyle yapmak varmış... Ama dinletebildik mi? Bizim kadın tayfası, gelin dâvetine gider gibi giyinmişler, kuşanmışlar, takıp takıştırmış, sürüp sürüştürmüşler, alına salına geldiler. Amerikalı kadın da basma bir entari giymiş ayağında çorap bile yok... Benim küçük kız geldi, Amerikalı kadının elini şap diye öpüp bir de başına koymasın mı! Yahu, şunu önceden kaç kere de talim ettirmiştim. Haydi kız küçük diyelim. Kaynanam ne yapsa iyi.. Amerikalıya elini uzattı. Amerikalı elini sıktı. Ama bizimki elini çekmez.

Öylecene bekler. Amerikalı şaşırdı. Sonra kaynanam elini zorlan herife öptürüp de, bir de kendi elini adamın alnına götürmesin mi! Rezil olduk ki hiç sormayın.

–Haydi buyrun yemeğe, dedik.

Gösteriş olsun diye ben buzdolabına asıldım. Buzdolabı açılmaz. Yahu biz bu âletlerin nasıl kullanılacağını bilir miyiz? Bir kere buzdolabının kordonunu elektrik prizine takmamışız. Bre priz... Priz taa cehennemin dibinde. Ordan bir akıllı "Pikaba tak" dedi. Pikaba saldırdım, çalamam. Radyoya giderim, düğmesini döndüremem. Buzdolabına giderim, kapağını açamam. Zorlarken buzdolabının kulpu elimde

kaldı. Amerikalı gülmekten yerlere seriliyor. İyice kızdım, Karıma,

– Yahu, ne bakıp duruyorsunuz diye bağırdım. Amerikalılara karşı mahcup olduk. Makine aksamından hiç bişey çalıştıramadık. Hiç olmazsa şu çamaşır makinesini çalıştırıp fora edin. Çalıştıralım da adam görsün be...

Çamaşır makinesinin kolunu da hamallar getirirken kırmışlar Derken annem,

– Eyvaaaah ! diye bir feryat bastı.

Küçük çocuk halının üstüne şeyini yapmış,

Annem,

–Emanet mal böyledir işte... Gördün mü ?Şimdi ne yapacağız diye barbar bağırıyor.

Karım çocuğa yapışmış,

– Hani çiş, hani çiş ?.. Getirin maşayı bana. Dibini yakayım mı şimdi senin ?.. diye bağırıyor.

Çocuk, bibisini yakacaklar diye feryat eder. Ben ha babam, şu modern makineleri çalıştıracağım

diye ordan oraya koşarım.

Derken sokaktan bir gürültüdür koptu. Yahu bu ne ? Mahallenin delikanlıları toplanmışlar, Amerikalılara gösteriş olsun diye, bizim pencereye doğru hep bir ağızdan, "Çıktık Açık Alınla" marşını söylüyorlar. O marş bitiyor, arkadan, "Dağ Başını Duman Almış" marşı...

Yemekler yendi. Amerikalı karı koca,

– Biz gidiyoruz, dediler.

Canlarını sokağa attılar. Onlar kapıdan çıkar çıkmaz, bir alkıştır koptu.

Yedi mahalle oraya toplanmış, Amerikalıları alkışlıyorlar.

Biz de böylece bu işten kurtulduk... Yoooo, hemencecik kurtulmadık. Misafirler için eve ondan bundan eğreti aldığımız eşyaların içinde kırılmayan, bozulmayan, kirlenmeyen kalmadı. Şimdi üç yıldan beri, onların borcunu ödemeye çalışıyorum.

SON